

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

www.vlada.hr

PRIJEDLOG MJERA I SMJERNICE
ZA IZRADU PRORAČUNA ZA
2012. GODINU

ZAGREB, SIJEČANJ 2012.

MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE

- Aktualna gospodarska kretanja u svijetu i kod nas **obilježava visoka razina neizvjesnosti.**
- Gospodarska kriza je u zadnjih nekoliko godina u Hrvatskoj ostvarila značajne učinke na proizvodnju, izvoz, zaposlenost, javne financije i drugo.
- Rješavanje utjecaja krize i jačanje standarda građana u nadolazećem razdoblju **moguće je jedino uz gospodarski rast.**
- Aktiviranjem svih unutarnjih potencijala, **a naročito investicijskog,** uz izostanak jačih izvanjskih gospodarskih turbulencija, **na putanju održivog rasta se možemo vratiti već u 2012. godini.**

MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE

- Bazirano prvenstveno na osnaživanju investicijske aktivnosti, **očekujemo gospodarski rast od 0,8% u 2012. godini**
- Za naredno razdoblje projiciramo postupno **ubrzanje realnog rasta bruto domaćeg proizvoda i to u:**
 - **2013. godini 1,5%**
 - **2014. godini 2,5%**
- U srednjem roku potrebno je osigurati da pokretači gospodarskog rasta budu izvoz roba i usluga te investicije obzirom da predkrizni model rasta baziran na potrošnji nema karakteristiku održivosti.
- U cijelom projekcijskom razdoblju predviđa se razina inflacije **od oko 2,5%.**

MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE

	2010	2011	2012	2013	2014
BDP - tekuće cijene, mil. HRK	334.564	343.437	350.455	363.352	381.025
BDP - realne godišnje stope rasta, %	-1,2	0,4	0,8	1,5	2,5
Osobna potrošnja	-0,9	0,3	-0,3	0,7	1,3
Državna potrošnja	-0,8	-0,1	-2,4	-2,0	-0,8
Bruto investicije u fiksni kapital	-11,3	-7,3	7,4	3,2	4,6
Promjene zaliha	1,8	2,1	2,2	2,2	2,3
Izvoz roba i usluga	6,0	-1,7	1,1	3,8	4,8
Uvoz roba i usluga	-1,3	-5,4	1,5	2,1	3,2
BDP - doprinosi rastu, postotni bodovi	-1,2	0,4	0,8	1,5	2,5
Osobna potrošnja	-0,5	0,2	-0,1	0,4	0,7
Državna potrošnja	-0,2	0,0	-0,5	-0,4	-0,1
Bruto investicije u fiksni kapital	-2,8	-1,6	1,4	0,7	1,0
Promjene zaliha	-0,4	0,4	0,1	0,0	0,1
Izvoz roba i usluga	2,1	-0,7	0,4	1,5	1,9
Uvoz roba i usluga	0,5	2,1	-0,6	-0,8	-1,2
Indeks potrošačkih cijena, godišnja stopa rasta	1,1	2,3	2,4	2,5	2,4
Zaposlenost, godišnja stopa rasta, %	-4,4	-2,5	-0,9	0,4	1,2

FISKALNE PROJEKCIJE

- Smjernice za izradu proračuna za 2012. godinu temelje se na tri osnovna načela:
 - održivost javnih financija u skladu sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti
 - stvaranje preduvjeta za pokretanje gospodarskog rasta
 - zaštita socijalno najosjetljivijih skupina društva
- Fiskalnoj konsolidaciji i ubrzanom zatvaranju fiskalnih neravnoteža pristupa se s prihodne i rashodne strane proračuna.
- Mjere na prihodnoj strani proračuna bit će provedene na način da se ukupno porezno opterećenje u zemlji ne izmjeni.
- Međutim, poreznim mjerama stvorit će se preduvjeti za
 - podizanje poduzetničke konkurentnosti kroz jače oporezivanje potrošnje i smanjivanje oporezivanja troška rada,
 - jača usmjerenost na socijalni položaj nositelja poreznoga tereta te
 - stvaranje nužnih uvjeta za buduće jače oporezivanje imovine

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

- Zakonske izmjene u poreznoj politici obuhvaćaju:
 - **porez na dohodak** – povećava se iznos osnovnog osobnog odbitka s 1.800 kuna na 2.200 kuna, mijenjaju se porezni razredi, a stope po kojima se ovaj porez plaća ostaju iste (12%, 25% i 40%)
 - ukupni godišnji efekt – **smanjenje prihoda od oko 250 milijuna kuna**
 - **porez na dodanu vrijednost** – podiže se opća stopa s 23% na 25% te se na pojedine proizvode kao što su ulja i masti, dječja hrana te opskrba vodom primjenjuje stopa u visini od 10% umjesto dosadašnjih 23%
 - ukupni godišnji efekt – **povećanje prihoda od oko 2,5 milijardi kuna**
 - **doprinosi** – stopa doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje se smanjuje za 2 postotna boda odnosno s 15% na 13%
 - ukupni godišnji efekt – **smanjenje prihoda od oko 2,4 milijarde kuna**
- Osim opisanih mjera, važno je napomenuti da se predviđaju i druge mjere u racionalizaciji prihodne strane proračuna opće države.
- Očekivani porast prihoda proračuna u 2012. godini je 0,5%. U 2013. godini očekuje se godišnji rast prihoda od 2,7%, a u 2014. godini od 3,9%.

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

- Mjere na rashodnoj strani proračuna odražavaju:
 - potrebu za zatvaranjem fiskalnih neravnoteža i osiguranja održive razine financiranja
 - zadovoljavanje Zakona o fiskalnoj odgovornosti te
 - stavljanje javnih financija u realne okvire
- Predloženo neto **smanjenje rashoda državnog proračuna je na razini 4,6 milijardi kuna**, čime projicirana **razina ukupnih rashoda iznosi 117,6 milijardi kuna**.
 - **Porast rashoda:** određeni rashodi imaju međugodišnji porast kao što su **rashodi za mirovine** (500 milijuna kuna – indeksacija) **ili rashod za kamate** (1,2 milijarde kuna).
 - **Uštede na rashodima:**
 - rashodi za zaposlene – smanjeni za oko 2 milijarde kuna
 - materijalni rashodi – smanjeni za oko 350 milijuna kuna
 - subvencije – smanjene za 1,4 milijarde kuna
 - naknade građanima i kućanstvima – smanjene za 500 milijuna kuna
 - ostali rashodi – smanjeni za oko 2 milijarde kuna

DEFICIT DRŽAVNOG PRORAČUNA I PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

- Slijedom predloženih mjera na prihodnoj i rashodnoj strani proračuna kao i preokretom u gospodarskim trendovima, osigurat će se **snažno snižavanje deficita državnog proračuna i proračuna opće države u narednim godinama uz poštivanje odredbi Zakona o fiskalnoj odgovornosti**

% BDP-a	Plan 2011.	Projekcija 2012.	Projekcija 2013.	Projekcija 2014.
državni proračun	-4,3	-2,8	-2,1	-1,6
izvanproračunski korisnici	-0,4	-0,2	-0,2	-0,1
jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
konsolidirana opća država	-4,9	-3,2	-2,5	-1,9
prihodi konsolidirane opće države	36,1	35,6	35,3	34,9
rashodi konsolidirane opće države	41,1	38,9	37,9	36,9
međugodišnja razlika (postotni bodovi)		-2,3	-1,0	-1,0

STRUKTURNE MJERE KAO OSNOVA ZACRTANOJ FISKALNOJ POLITICI I POKRETANJE INVESTICIJA

- Projicirani smjer fiskalne politike rezultirat će ubrzanim zatvaranjem fiskalnih neravnoteža te će osigurati uvjete za održivi gospodarski rast.
- Takvo usmjerenje zahtjeva odlučnu provedbu čitavog niza strukturnih mjera i reformi koje je potrebno provesti bez zadržki i odgađanja što će jedino omogućiti postizanje željenih ciljeva.
- Preokret u gospodarskoj aktivnosti u kratkom roku koji će se snažno osloniti na oživljavanje investicijske aktivnosti zahtjeva dobru pripremu, ali i brzu realizaciju većeg broja investicijskih projekata te je nužno da isti započnu čim prije moguće.
- Povratak na putanju gospodarskoga rasta osnovni je preduvjet uravnoteženja svih makroekonomskih i fiskalnih kretanja

OČEKIVANI EFEKTI

Za očuvanje standarda građana:

- **Rast stope PDV-a** mogao bi dovesti do porasta cijena (najviše 1,4% s obzirom na strukturu potrošačke košarice) - to će se kompenzirati sljedećim mjerama:
- **Smanjenje PDV-a na dječju hranu, ulja i masti, račune za vodu** kompenzirati će dio očekivanog rasta cijena;
- **Povećanje neoporezivog dijela plaće (osobnog odbitka)** povećat će najniže plaće (cca 750.000 zaposlenih) za 70-80 kn ili za 1,5-2% čime se u potpunosti kompenzira utjecaj rasta PDV-a;
- **Ponovno usklađivanje mirovina u 2012. za sve umirovljenike** u najvećem dijelu će kompenzirati mogući rast cijena izazvan većom stopom PDV-a;
- **Poticanje novog zapošljavanja** smanjenjem opterećenja bruto cijene rada oslobađanjem od plaćanja doprinosa;

ZA KONKURENTNOST I LIKVIDNOST PODUZETNIKA:

- Smanjenje stope doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje sa 15% na 13% (2,4 mlrd. kn ostaje u poduzetničkoj sferi);
- Olakšice za “reinvestiranu dobit” koje će se rješavati kroz izmjene Zakona o poticanju ulaganja;
- Smanjenje PDV-a na dio usluga u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti (od 1.01.2013.)
- Produljenje rokova plaćanja PDV-a na 45 dana (u narednih 15 mjeseci rok se produljuje za po 1 dan) regulirat će se u okviru donošenja novog Zakona o financijskom poslovanju;
- Podizanje granice ulaska u sustav PDV-a na 230.000 kn;
- Smanjivanje neporeznih (parafiskalnih) nameta: vodnog doprinosa, naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma te indirektnog dijela spomeničke rente (ukupno cca 350 mil. kn više za poduzetnički sektor)
- Dokapitalizacija HBOR-a za 500 mil. Kn u svrhu jačanja potencijala za financiranje izvoznika i malog poduzetništva;

ZA FISKALNU STABILIZACIJU DRŽAVE:

- **Snažno smanjenje deficita središnje države** za 5,3 mlrd. kn ili 1,6 postotnih bodova BDP-a, uz više nego puno uvažavanje kriterija iz Zakona o fiskalnoj odgovornosti;
- **Usporavanje rasta udjela javnog duga u BDP-u;**
- **Promjena strukture proračunskih rashoda** od tekuće potrošnje prema kapitalnim ulaganjima;
- **Kompenzacija smanjenja prihoda JLS uslijed promjena u oporezivanju dohotka** povećanjem izravne stope poreza na dohodak za 2%, a na teret dodatnih sredstava izravnjanja za decentralizirane funkcije;

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

www.vlada.hr